

deftige behuizing der gezeten burgerij de keuken tevens is de slaappleats van het personeel, waartoe bedsteden of slaappleats aanwezig zijn die men, dan aangeduid als „coetz”, ook aantreft voor de familie in de achterkamer, terwijl het voorhuis de ruimte is waar gewoond wordt. Daar vond men ook het tresoir of contoir, eerst enkel een kist of kast ter opberging van dingen waaraan men meer dan gewone waarde toekende, ook geschriften, later een met dat doel afgescheiden vertrekje in of bij het voorhuis, met denzelfden naam aangeduid – het kantoor.

Om het uiterlijk aanzien van de stad in de 16e eeuw ons goed te kunnen voorstellen, missen wij den steun van een zoo voortreffelijken en betrouwbaren gids als Amsterdam bezit in Cornelis Antonisz, wiens vogelvlucht plattegrond van 1536 en houtsnede van 1544 ons in staat stellen het geheel duidelijk te overzien. Voor enkele openbare gebouwen kunnen wij ons behelpen met de vage krabbeltjes van Van Deventer of Potter, die ten minste naar de natuur geschetst schijnen, maar noch de plattegrond in de verzamelwerken van Guicciardini of Braun en Hogenbergh, noch zelfs de plattegrond van Haestens uit 1599 maken den indruk een getrouwe weergave te zijn van den aanblik dien Rotterdam toen bood.

Moryson, een Engelsch reiziger die in 1592/93 ons land bezocht en beschreef¹⁾, ondanks zijn fouten een scherp opmerker, zag in Rotterdam, behalve een haven vol schepen, veel mooie huizen; in het bijzonder trof hem de Hoogstraat. Maar overigens geven ook de reisbeschrijvingen voor dezen tijd nog niet veel houvast.

In de 17e eeuw wordt dit anders. De Venetiaansche brieven, uitgegeven door Prof. Blok²⁾, laten ook over deze stad menschen aan het woord komen, alleszins tot oordeelen bevoegd: agenten en gezanten van de Venetiaansche Republiek of hun secretarissen.

Picho Nico (1608) noemt Rotterdam een mooie en goed

1) J. N. Jacobsen Jensen, Bijdragen en mededeelingen Historisch Genootschap deel XXXIX.

2) Rijks geschiedkundige publicaties n°. 7.